

E-technici pomáhají učitelům s osvojením e-learningu

Významnou roli v rozšiřování e-learningu na celé univerzitě sehrávají tzv. e-technici, kteří působí na dílčích fakultách a spolupracují s učiteli. Právě díky této spolupráci se daří na MU rozvíjet skutečnou elektronickou podporu výuky. Letos mají vzniknout další nové e-kurzy a nadále budou prakticky ověřovány zavedené i nové e-learningové nástroje Informačního systému MU (IS).

E-technik je pracovníkem, který pomáhá učitelům, zjednodušuje mu práci při vytváření e-kurzů a orientaci v rozsáhlé nabídce možností elektronických nástrojů a jejich nastavení v ISu. Proto se od něj požadují podrobné znalosti e-learningových agend včetně administrativních agend učitele. Jen tehdy bude moci porozumět učitelově předstávě, a dokáže pak doporučit či navrhnout vhodné řešení. E-technik provádí

školení, odpovídá na technické dotazy učitelům, ale i studentům, poskytuje servisní pomoc učitelům například při skenování testů nebo při zkoušení studentů v počítači. Tento pracovník rovněž předává nové podněty vývojovému týmu.

O práci e-technika projevovalo zájem ve výběrovém řízení velké množství uchazečů, a to napříč všemi fakultami. Nakonec bylo vybráno celkem dvanáct e-techniků a e-technikůvek pro devět fakult a Centrum jazykového vzdělávání. E-technici úzce spolupracují jak s Vývojovým týmem ISu, tak s fakultou. Proto byl zvolen model řízení vedoucím projektu ISu a těsné spolupráce s kontaktními osobami z řad vedení fakulty nebo z řad vedoucích inženýrských pracovišť na jednotlivých fakultách, případně z řad vedoucích speciálního

projektu e-learningu (při CJV).

Při zavádění e-learningu je velkým problémem absence interních didaktických doporučení a metodiky pro využití e-learningových nástrojů. Rada fakult však tento fakt již začala řešit v prvním čtvrtletí letošního roku, a to právě v rámci spolupráce se svými e-techniky. Jako příklad uveďme iniciativy FSS a PrF, které samy vytvořily návrhy standardů pro své vyučující, obsahující rámcová doporučení o způsobech využití e-nástrojů ve výuce.

„Projekt e-techniků na MU konečně splňuje potřeby fakult. Umožňuje se stavět program šitý na míru potřebám oborů a současně učitelům nabízí individuální přístup ve využití ISu,“ řekla prodávka pro rozvoj a vnější vztahy na FSS Markéta Pitrová. „Management kurzů by byl se zvyšujícím se objemem

studentů bez ISu dnes už nepředstavitelný,“ dodala Pitrová.

„E-technička nám pomáhá orientovat se v celé e-learningové agendě. I díky ní stále více vyučujících objevuje výhody, které e-learning přináší, jako je větší prostor k procvičování, diskusím se studenty nebo v neposlední řadě i lepší evidenci,“ uvedl prodávka pro bakalářské studium a další činnosti na PrF Josef Kotásek.

IS nabízí díky své komplexnosti velké množství sofistikovaných možností, které vyžadují, aby jim bylo při osvojení věnováno dost času. Ostatně IS se neustále rozrůstá o e-learningové novinky. Mnozí učitelé se o ně sami aktivně zajímají. Dokladem toho jsou školení, která se osvědčila například na Filozofické fakultě nebo v Centru jazykového vzdělávání. Na nich mohou vy-

učující pod vedením e-techniků testovat IS přímo u počítače a zkoušet si vše, co systém umožňuje. „Na naší fakultě se po počátečních rozpacích ze strany potenciálních uživatelů jeví činnost e-techniků jako velmi užitečná,“ sdělil k projektu děkan FF Josef Krob.

Některé fakulty přistupují k rozvoji e-learningu zatím opatrně a opatrně, obvykle teprve „hledají cestu“. Jinde se pořádají osvětové akce a prezentace, kde se učitelé seznamují prostřednictvím e-technika s potenciálem ISu. Některé učitelé zase upřednostňují spíše individuální školení a konzultace. Dalším způsobem, jak e-learningu více pomoci do výukové praxe, jsou e-learningové fakultní webové stránky, jakož i podrobnější návody, jež vytvářejí e-technici na přání uživatelů.

Celkový trend na fakultách lze hodnotit pozitivně, již dnes není vše elektronická podpora výuky viditelné výsledky.

Jitka Brandejsová,
manažerka komunikace IS MU

E-learning není samospasitelný, ale pomáhá

Toto sdělení lze vyčíst z odpovědí na několik otázek, které jsme položili dvěma e-technikům. Náplní jejich práce je pomáhat učitelům se zvládnutím e-learningové agendy Informačního systému MU.

Jana Mikulová, e-technička na Filozofické fakultě

S jakým přístupem učitelů k e-learningu se nejvíce setkáváte? Je vidět rozdíl mezi generacemi pedagogů?

Přirozené se setkávám nejvíce s učiteli, kteří pokládají nějakou formu e-learningu za užitečnou a chtějí e-learning ve své výuce používat. V jeho využití nejsou věkově rozdíly rozhodující. Důležitější je chuť a síla učit se nové věci, což s věkem přímo nesouvisí. Je samozřejmě logické, že mladší učitelé měli větší šanci se s počítačem více „skamarádřit“. Avšak i řada starších učitelů se s informačními technologiemi vypořádala s úspěchem.

Který e-learningový nástroj učitelé nejvíce používají?

Na FF učitelé nejvíce využívají možnost vystavovat studijní materiály, někteří se pouštějí i do odpovědníků a interaktivních osnov.

Jaké formě spolupráce s vámi dávají učitelé nejvíce přednost?

To je individuální. Někdo si chce věc vyzkoušet sám a ozve se v okamžiku, kdy mu něco není jasné nebo má nějaké speciální požadavky. Jinému vyhovuje nechat si na úvod ukázat a vysvětlit základní postupy, které si pak sám zkouší.

Jaký způsob zaškolování učitelů vám připadá nejvhodnější?

Myslím, že nejprve je třeba poskytnout základní informaci, co je možné dělat a k čemu to může sloužit. Pak je neefektivnější individuální práce s motivovaným učitelem nebo malou skupinkou.

Jak daleko má MU k tomu, aby všichni učitelé využívali všechny dostupné e-learningové nástroje?

Předně si myslím, že není cílem, aby všichni využívali všechny nástroje. Na MU je velké množství kurzů lišících se obsahem i formou výuky. Různé agendy a možnosti jsou tu proto, aby si každý

mohl vybrat to, co je pro jeho předmět nejlepší. E-learning není sám o sobě samospasitelný. Je to nástroj, který může přispět ke zkvalitnění výuky. Primární jsou samozřejmě kvalitní pedagogové a studenti se zájmem o studium.

Jak vidíte budoucnost e-learningu na MU?

E-learning se podle mého názoru bude na MU využívat stále více. Domnívám se, že rozvoj e-learningu bude souviset mimo jiné s vysokým počtem studentů a se šířením kombinované, distanční a celoživotní formy vzdělávání.

Jaké problémy řešíte nejčastěji?

To je různé. Mnohdy učitel nebo student nějakou věc prostě přehlédne, nastaví si např. špatné období nebo přístupové práva. Někdy učitelé přicházejí s nápady, jaká nová funkce by se jim pro výuku hodila. Jsou to velmi cenné ohlasy, které pomáhají rozvoji systému.

Andrea Lukášová, e-technička na Právnické fakultě

S jakým přístupem učitelů k e-learningu se nejvíce setkáváte? Je vidět rozdíl mezi generacemi pedagogů?

Stále se setkávám s mnoha vyučujícími, kteří si o e-learningu myslí, že jakmile ho začnou ve své výuce více vy-

užívat, povede to k tomu, že studenti už nebudou mít potřebu navštěvovat jejich přednášky. Z toho důvodu nejsou elektronické podpory výuky příliš nakloněni. Každopádně jsem ráda, že vyučujících, kteří e-learning chápou jako výborný doplněk kontaktů jako výborný doplněk kontaktů, jak svou práci zefektivnit, je stále více. Myslím si, že rozdíl mezi generacemi není. Setkávám se s pokrokovými

vyučujícími starší generace i zatvrzelejšími zastánci konzervativních metod v řadách mladých.

Který e-learningový nástroj učitelé nejvíce používají?

Nejvíce využívaným nástrojem je vystavování učebních materiálů v příslušném předmětu.

Jaké formě spolupráce s vámi dávají učitelé nejvíce přednost?

Vyučující se na mě zpravidla obrací s žádostmi o vysvětlení, ukázkou a zaškolení k dané e-learningové agendě, případně o radu, jakými prostředky mohou uskutečňovat své záměry. Při přípravě konkrétního materiálu jim pomáhám s technickou realizací v rámci Informačního systému MU.

Jaký způsob zaškolování učitelů vám připadá nejvhodnější?

Nelze obecně říci, jaký způsob školení je nejvhodnější. Vždy se snažím přizpůsobit dané osobě a vycházet jí způsobem zaškolování maximálně vstříc.

Jak vidíte budoucnost e-learningu na MU a jak daleko máme k tomu, aby všichni učitelé využívali všechny dostupné e-learningové nástroje?

Budoucnost e-learningu na MU vidím pozitivně. Stav, kdy úplně všichni vyučující využívají úplně všechny dostupné e-learningové nástroje, je podle mého názoru příliš ideální na to, aby se stal reálným. Myslím, že můj úkolem ani není přesvědčovat, aby všichni používali všechno. Stačí, pokud vyučující využijí to, co by jim mohlo pomoci dosáhnout požadovaného cíle – např. zvýšit úspěšnost studentů u zkoušky procvičováním učiva nebo pohodlněji organizovat zkoušení velkého počtu studentů atd.

Jaké problémy řešíte nejčastěji?

Problémy, se kterými se setkávám, mají často počátek v nesprávném pochopení funkce dané aplikace. Nelze říci, že příčina je na straně systému, ale ani na straně jeho uživatelů. Každý své prostředí vnímáme jinak, takže vždy se najde někdo, komu systém vyhovovat nebude.

David Povolný

Projekt Studium pro praxi se zaměřil na praktické dovednosti

Počínaje letošním podzimním semestrem se bude na katedře mezinárodních vztahů a evropských studií (MVES) Fakulty sociálních studií realizovat nový akademický projekt, který finančně podpořil Evropský sociální fond a ministerstvo školství. „Jde o výuku prakticky orientovaných předmětů, které mají absolventům zajistit lepší konkurenceschopnost na pracovním trhu,“ vysvětlil vedoucí projektu Mgr. et Mgr. Vít Dočkal z Mezinárodního politologického ústavu (IIPS), který celý projekt připravil a realizuje.

Co bylo podnětem pro zavedení praktických předmětů?

Byli to v podstatě sami studenti. V anketě jsme se jich ptali, zda jsou spokojeni se školní přípravou na budoucí zaměstnání. Drtivá většina odpověděla, že jim v rámci výuky chybí praktické dovednosti a určitá návaznost na budoucí povolání.

Co všechno obnáší příprava projektu financovaného EU?

Není to vůbec jednoduché. Většinu přípravy tvoří administrativní. Na

druhou stranu IIPS má s podobnými projekty zkušenosti, tento projekt získal devadesát šest bodů ze sta, tím byl ohodnocen jako čtvrtý nejlepší ze všech.

Jak bude probíhat výuka a kdo se na ní bude podílet?

Projekt pod názvem Studium pro praxi tvoří tři kurzy vyučované v jednotlivých semestrech. Každý z nich reaguje na jinou poptávku pracovního trhu. První z nich se zaměřuje na Public relations. Co se týká lidských zdrojů, oblast PR je u nás dlouhodobě poddimenzovaná a v tomto sektoru je potřeba mladých dynamických lidí. Druhý kurz je zaměřen na vyjednávání a diplomacii. ČR má takových odborníků nedostatek a poptávka se zvyšuje nejen ve veřejné sféře, ale také v soukromé. Kurz bude navíc veden převážně v angličtině. Poslední kurz reaguje na nadcházející sedmileté období nové finanční perspektivy. ČR může získat od Evropské unie až sto miliard korun ročně, potřebuje však odborníky, kteří budou schopni vytvářet úspěšné projekty. Výuku všech kurzů zabezpečují experti z prestižních českých společností, kteří také spolupracují na tvorbě studijních materiálů.

Věříte, že pouhá výuka profesionály z praxe stačí k získání praktických dovedností?

Určitě ne, proto jsou první dva kurzy doplněny o stáže ve vybraných společnostech, které mohou účastníkům poskytnout vazbu na budoucí zaměstnání. Výstupem posledního kurzu bude vypracování projektu, kterým mohou studenti žádat o konkrétní dotační titul z finančních prostředků evropských fondů.

Jak dlouho se projekt připravoval?

První myšlenka vznikla už v roce 2005, z administrativních důvodů byl projekt schválen až v červenci 2006.

Jaký rozpočet získal IIPS na tento projekt?

Objemem patří projekt mezi středně velké, ale cíle jsou ambiciózní. Rozpočet na všechny kurzy činí přes dva a půl milionu korun.

Co si od celého projektu slibujete?

Absolventy, kteří budou schopni ihned reagovat na poptávku pracovního trhu a obstojí v konkurenci. Samozřejmě také prosazení jména katedry mezinárodních vztahů a evropských studií, Mezinárodního politologického ústavu a Masarykovy univerzity v

Vedoucí projektu Studium pro praxi Mgr. et Mgr. Vít Dočkal a Bc. Jana Krístoforová, asistentka projektu, při přípravě podkladů pro první kurz Firemní komunikace a řízení reputace. Více o projektu na www.iips.cz.

bec. A také upevnění vazeb mezi univerzitou a soukromým sektorem.

Připravujete i další projekty podobného charakteru?

V tuto chvíli nelze žádosti podávat, tyto dotační tituly jsou uzavřené. Nej-

bližší termín je až zhruba za rok. Ale co se týká rozvoje lidských zdrojů obecně, máme v tuto chvíli schválen projekt na výuku učitelů základních škol o EU, na kterém opět spolupracuje IIPS a katedra MVES.

Michaela Winklerová